

PORTEKİZ

AYLIK BÜLTENİ
TÜRKİYE-PORTEKİZ İŞ KONSEYİ

GELİŞMELER

LİZBON'DAKİ MAĞAZALAR ESKİ ÇALIŞMA SAATLERİNE DÖNEBİLECEK

Alışveriş merkezleri de dahil olmak üzere Lizbon şehrindeki tüm mağazalar, Covid-19 salgınından önceki çalışma saatlerine dönebileceklerdir. Diğer taraftan, kafelerin saat 21:00'de kapanma zorunluluğu devam edecektir.

Salgın nedeniyle Lizbon'da şimdiye kadar sadece süpermarketler 22:00'ye kadar (ancak 20:00'den sonra alkol satmadan) ve restoranlar 01:00'e kadar açık kalabiliyorlardı.

Ağustos ayının ortasında Bakanlar Kurulu Kararı ile mağazaların çalışma saatleri belirleme yetkisi Lizbon Büyükşehir Bölgesindeki Belediye Başkanlarına geri verilmiştir. Lizbon Şehir Meclisi, mağazaların saat 10:00'da açılıp, 20:00'de kapanma zorunluluğunu ortadan kaldırma kararını şehirdeki salgın durumunun iyileştirilmesi ve günlük vaka sayılarının düşmesine dayandırmaktadır.

■ Kaynak

• <https://www.lusa.pt/article/mzhh-byuzPIJMZzZEWVH4fjMSZM5iuS11/covid-19-com%C3%A9rcio-de-lisboa-pode-retomar-hor%C3%A1rio-de-funcionamento-mas-caf%C3%A9s-t%C3%AAm-de-fechar-%C3%A0s-21-00>

PORTEKİZ 15 EYLÜL'DEN İTİBAREN “İHTİYAT DURUMU”NA GERİ DÖNECEK

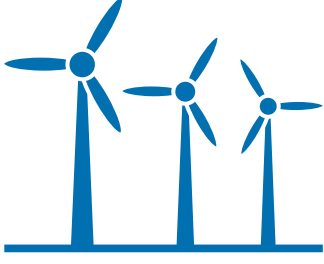
Devlet ve Cumhurbaşkanlık Bakanı Mariana Vieira da Silva, sonbaharda salgına karşı mücadeleye hazırlanmak için Portekiz genelinde 15 Eylül'den itibaren “Normalleşme Süreci”nden bir adım geri atılarak “İhtiyat Durumu”na geçileceğini açıklamıştır.

Bakanın açıklamış olduğu tarihe kadar Lizbon'da yürürlükte olan İhtiyat Durumu mevcut önlemler ile uzatılacak, ülkenin diğer bölgelerinde ise 1 Temmuz'dan itibaren geçerli ve istisnai rejiminin en alt basamağı olan Alarm Durumu devam ettirilecektir.

15 Eylül'de yürürlüğe girecek yeni kurallar, uzmanlar, siyasetçiler ve sosyal ortakların katılım sağlayacağı toplantılar kapsamında kararlaştırılacaktır. Bakanın ifadelerine göre, İhtiyat Durumunu ilan etmenin amacı ülkeyi, aylar boyunca evden çalışan birçok işçinin işyerlerine ve aynı zamanda öğrencilerin okullara dönüşlerine hazırlamaktır.

■ Kaynak

• <https://www.publico.pt/2020/08/27/politica/noticia/pais-pas-situacao-contingencia-partir-15-setembro-1929468>
• <https://eco.sapo.pt/2020/08/27/portugal-passa-a-estado-de-contingencia-a-15-de-setembro-para-preparar-resposta-ao-virus-no-outono/>

PORTEKİZ, EN BÜYÜK GÜNEŞ VE RÜZGÂR ENERJİSİ ÜRETİCİLERİNİN İLK 5'İNDE

138 ülkeyi analiz eden Bloomberg'in verilerine göre, 2019 yılında güneş ve rüzgâr enerjisinin ülkedeki toplam enerji üretimindeki en yüksek payıyla (%55) dünya lideri Danimarka olmuştur. Portekiz %28 ile, İrlanda (%33) ve Uruguay'ı (%32) takip ederek bu sıralamada 4. pozisyonu alabilmiştir.

Kaynak

• <https://www.jornaldenegocios.pt/empresas/energia/detalhe/portugal-no-top-5-dos-maiores-produtores-de-energia-solar-e-eolica>

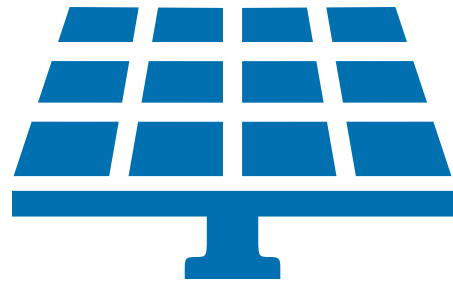
PORTEKİZ'DEN GÜNEŞ ENERJİSİNDE YENİ DÜNYA REKORU

Portekiz'de gerçekleştirilen ikinci güneş enerjisi açık artırması MWh başına 11,43 Euro fiyat seviyesi ile yeniden dünya çapında en düşük fiyat rekorunu kırmayı başarmıştır. Bu seviye ayrıca İber yarımadasındaki mevcut pazar fiyatına göre %70 daha düşüktür. 24 ve 25 Ağustos'ta gerçekleşen açık artırmada, 12 gruba ayrılmış toplam 670 MW kapasite için elektrik şebekesine bağlantı noktaları tahsis edilmiştir. İhalede sunulan kapasite, yarısı henüz Portekiz'deki üretim pazarında bulunmayan toplam 6 şirkete verilmiştir. İkinci güneş enerjisi açık artırımının hem kazanılan grup sayısı (6) hem de tahsis edilen kapasite (toplam 315 MW) açısından büyük kazananı Güney Koreli Hanwha Q-Cells şirketi olmuştur. İhale katılımcıları 3 farklı yöntemle teklif verme opsiyonlarına sahiptir; enerji satışı için sabit fiyat teklifi, pazar fiyatına enerji satabilmek için enerji üreticisi tarafından ödenecek tutar teklifi ve enerji depolama teklifi.

Enerjiden sorumlu Devlet Sekreteri João Galamba'nın yaptığı açıklamalara göre, düşük fiyat seviyesi dışında bu açık artırma Portekiz için bir rekor daha temsil edebilir. Portekiz, enerji depolama projeleri için hiçbir sübvansiyonun olmayacağı, şirketlerin bu kapasiteyi şebekeye bağlamak için para ödediği (15 yıl boyunca ortalama 37,1 bin Euro MW/yıl) ilk ülke olacaktır. Pazar fiyatına enerji satma yönteminde ise, üreticiler tarafından ödenecek tutar geçen yıl yapılan ihaleye göre %73 artarak 73,7 bin Euro MW/yıl seviyesine ulaşmıştır. João Galamba, 2019 ve 2020'de gerçekleşmiş olan iki ihalenin sonucu olarak, 2023 ve 2024'de söz konusu güneş santralleri üretime başladığında, piyasa ve elektrik tüketicilerinin daha düşük fiyatlara ulaşabileceğini ifade etmiştir. Diğer taraftan, düşük maliyetli güneş enerjisi, Portekiz Hükümetinin yenilenebilir kaynaklardan hidrojen üretim stratejisini ekonomik olarak uygulanabilir hale getirmekte önemli bir faktör olacaktır.

Kaynak

• <https://observador.pt/2020/08/26/leilao-solar-novo-recorde-de-preco-mais-baixo-e-ganho-de-559-milhoes-para-consumidores-garante-governo/>
• <https://www.portugal.gov.pt/pt/gc22/comunicacao/comunicado?i=leilao-portugues-regista-preco-de-energia-solar-mais-baixo-do-mundo>
• <https://www.cmjornal.pt/economia/detalhe/portugal-vende-670-megawatts-de-energia-solar-em-leilao-por-1114-euros-por-mwhora>

2020'DE 40 MİLYON EURO DEĞERİNDE YENİLEBİLİR ENERJİ PROJELERİ İHALEYE ÇIKACAK

Portekiz'in Ulusal Hidrojen Stratejisine göre, Hükümet, hidrojen dahil yenilenebilir enerji üretimi ve dağıtımına yönelik projeleri desteklemek için bu yıl içinde 40 milyon Euro tutarında ihale açmayı planlamaktadır. İhale duyurusunun 2020 yılı içerisinde yapılacağı açıklanmıştır.

Kaynak

• <https://eco.sapo.pt/2020/08/14/governo-vai-lancar-concurso-de-40-milhoes-pa-ra-projetos-de-energia-renovavel/>

APREN - 2020 PORTEKİZ YENİLENEBİLİR ENERJİ ZİRVESİ

APREN - Portekiz Yenilenebilir Enerji Derneği, Yenilenebilir Enerji sektörüne adanmış konferansını bu yıl da düzenlemektedir. Yenilenebilir enerji sektörünün mevcut siyasetin merkezinde olduğu ve Portekiz'deki ekonomik toparlamanın lokomotiflerinden biri olarak konumlandırıldığı bir yılda, "Portekiz Yenilenebilir Enerji Zirvesi" 6 ve 7 Ekim günlerinde tamamen dijital ortamda tüm önemli konuları ele almayı hedeflemektedir. Bu yılın ana teması "dekarbonizasyonun merkezinde yenilenebilir elektrik" olarak seçilmiştir. Zirveye, sektörün diğer ulusal ve uluslararası uzmanlarının yanı sıra, Çevre ve İklim Bakanı João Pedro Matos Fernandes ve Enerjiden sorumlu Devlet Sekreteri João Galamba katılım sağlayacaklardır. Portekiz ve İber Yarımadası'ndaki yenilenebilir enerji sektörünün başlıca sorunları, European Green Deal ve Yeşil Hidrojen Stratejisi tartışılacak konuların merkezinde yer alacaktır. Söz konusu etkinlik APREN web sitesi üzerinden kayıtlara açılmıştır.

Kaynak

• <http://www.portugalglobal.pt/PT/Portugal-News/Paginas/NewDetail.aspx?newId={BA3C-C8B7-8A07-4B56-9C5D-F290B5B0576F}>

COVID-19 DÖNEMİNDE PORTEKİZ'DE HANE HALKLARININ HARCAMALARINDA % 15 AZALMA

Ulusal İstatistik Enstitüsü (INE), Portekiz'de ikamet eden hane halklarının harcamalarının 2019'un aynı dönemine göre, yılın ikinci çeyreğinde %15 azaldığını açıkladı. Bu oran genel olarak dayanıklı tüketim mallarının ve özellikle otomobillerin alımlarında yaşanan düşüşlerden kaynaklanmaktadır. Dayanıklı tüketim mallarında toplam düşüş %27,6 seviyesine ulaşmıştır.

Kaynak

• <https://www.lusa.pt/article/3VB6B-MySiLP8idAAAt7vNDzMSZM5iuSI1/despensas-das-familias-diminuiram-15-no-segundo-trimestre-ine>

AB, PORTEKİZ'İN YENİ KALKINMA BANKASININ KURULMASINI ONAYLADI

Avrupa Komisyonu, Portekiz Hükümeti tarafından Haziran ayında kararlaştırılan Portekiz ekonomisinin büyümesini teşvik etmek amacıyla kurulacak yeni kalkınma bankasını – "Banco Português de Fomento'nu (BPF)" onayladığını açıklamıştır. Komisyon, söz konusu banka kuruluşunun, piyasa aksaklıkları nedeniyle finansman eksikliği yaşayan şirket

ve projelere ek finansman sağlamak için uygun ve orantılı bir çözüm olduğunu söylemiştir.

BPF, Portekiz'in mevcut Kalkınma Finansmanı Kurumu (IFD), SPGM (Portekiz Karşılıklı Garanti Sistemi) ve küçük ve orta ölçekli işletmeleri finanse eden PME Investimentos'unun birleşmesinden oluşacaktır. Kurum 255 milyon Euro'luk sermaye ile Portekiz devletine ait olacaktır. Faaliyetleri, kredi ve sermaye piyasaları tarafından karşılanamayan finansman fırsatlarına odaklanacaktır.

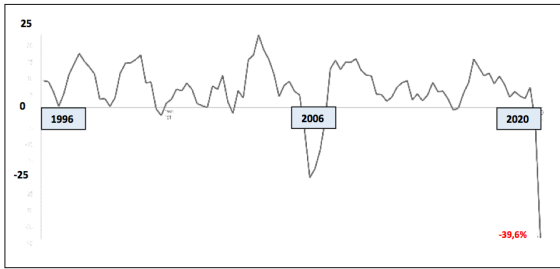
Açıklamaya göre BFP, araştırma ve inovasyon projeleri, sürdürülebilir altyapılar ve sosyal yatırımın yanı sıra Portekiz şirketlerinin rekabet gücünü artıran ve kamu sektörü yatırımlarını teşvik eden projeler için finansmana erişimin kolaylaştırılmasını hedefleyecektir.

BFP'nin oluşturulması, Ekonomik ve Sosyal İstikrar Programında (PEES) öngörülen ve Covid-19 salgınının neden olduğu ekonomik krizle mücadele planının bir parçası olarak 18 Haziran'da Hükümet tarafından onaylanmıştır.

■ **Kaynak**

• <http://portugalglobal.pt/PT/PortugalNews/Paginas/NewDetail.aspx?newId={6CF61198-B29A-441F-BA8A-F43243DC1A46}>

İKİNCİ ÇEYREKTE PORTEKİZ İHRACATINDA, İTHALATTAKİ DÜŞÜŞÜ GERİDE BIRAKAN %40 ORANINDA TARİHİ DÜŞÜŞ

ECO gazetesinin hesaplamalarına göre, salgın nedeniyle mal ve hizmet ihracatı ikinci çeyrekte %39,6 azalarak, yurtdışına yapılan satışlarda 9,2 milyar Euro değerinde kayıp yaşanmıştır.

Özellikle turizmin paralize olmasının neden olduğu bu düşüş, muhtemelen Portekiz demokrasi tarihinin en büyük düşüşünü temsil etmektedir.

■ **Kaynak**

• <https://eco.sapo.pt/2020/08/14/40-das-exportacoes-evaporam-se-na-pandemia-e-a-maior-queda-desde-pelo-menos-1996/>

TURİZMDE TEMMUZ AYINDA HAFİF TOPARLANMA

Ulusal İstatistik Enstitüsü'nün yayımladığı rapora göre, Portekiz'deki turizm aktivitesi Temmuz ayında 1 milyon konuk ve 2,6 milyon gece ile toparlanmaya devam etti ve geçen yılın aynı ayına göre sırasıyla %64 ve %68 oranında düşüş kaydetmiştir. Haziran ayında bu düşüşler %82 ve %85,2 seviyelerindeydi.

Bu toparlama, büyük ölçüde toplam konaklama süresinin %65,5'ini oluşturan yerli turistlerden kaynaklanmaktadır. Temmuz ayında, ilk veriler turistik konaklama işletmelerinin % 27,6'sının kapalı kaldığını veya aktivite kaydetmediğini göstermektedir. Haziran'da ise bu oran % 46,3 seviyesindeydi.

■ **Kaynak**

• <https://www.lusa.pt/article/3VB6B-MySiLOc57yNUbiUrjMSZM5iuSI1/atividade-tur%C3%ADstica-man-t%C3%A9m-tend%C3%Aancia-de-recupera%C3%A7%C3%A3o-em-julho-com-2-6-m-de-dormidas>

MASKELER TEKSTİL SEKTÖRÜ İHRACATINDA 8 PUANLIK BİR PAYA SAHİP

Tekstil ve giyim endüstrisinin ihracatında maske ve koruyucu giysiler önemli bir alan oluşturmaya başlamıştır. Portekiz Tekstil ve Giyim Derneği'nin açıkladığı veriler göre, sadece Haziran ayında Covid-19 virüsü ile mücadele etmek için Portekiz'de üretilen ürünlerin toplam satış değeri 33 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

Ulusal İstatistik Enstitüsü'nün (INE) yayımladığı rakamlara istinaden, bu ürünlerin katkısı olmasaydı Haziran ayında sektör ihracatı (355 milyon Euro) %22 oranında bir düşüş kaydedecekti. Ancak mevcut durumda ihracatta yaşanan düşüş %14 ile sınırlı kalmıştır. 2020 yılının ilk 6 ayına genel olarak bakılırsa, maske ve koruyucu giysilerin Portekiz tekstil ihracatına toplam katkısı 103 milyon Euro seviyesindedir.

■ **Kaynak**

• <https://expresso.pt/economia/2020-08-14-Covid-19.-Mascaras-significam-8-pontos-percentuais-nas-exportacoes-da-industria-textil>

PORTEKİZ AYAKKABI SEKTÖRÜ SALGIN DÖNEMİNDEKİ KAYIP ZAMANI KURTARMAYA ÇALIŞIYOR

Portekiz ayakkabı sektörü ağırlıklı olarak dış pazara bağlı olup, ülkedeki toplam üretimin %95'ini ihracata yönelmektedir. Geçen yıl beş kıtadaki 163 ülkeye iki milyar Euro değerinde ihracat yaparak Portekiz ayakkabı endüstrisi dünya sıralamasında ilk 20 'ye girmeye başarmıştır.

Portekiz Ayakkabı Derneği'nin ifadelerine göre, normal şartlar altında Portekiz'de çoğu ayakkabı şirketi Ağustos ayı boyunca tatilde olmakta, ancak mevcut durumda şirketler salgının en yoğun yaşandığı dönemde kaybedilen zamanı kurtarmak için tam hızda çalışmaktadır. Sektör üretimin zirvesinde olduğu için kısa çalışma ("Lay-off") rejimini uygulayan şirketlerin yüzdesi %10'a bile ulaşmamaktadır.

■ Kaynak

• <https://eco.sapo.pt/2020/08/04/euro-peus-vao-comprar-menos-um-par-de-sapatos-este-ano-mas-empresas-em-portugal-ten-tam-recuperar-tempo-perdido/>

PORTEKİZ BİSİKLET ÜRETİMİNDE AB BİRİNCİSİ

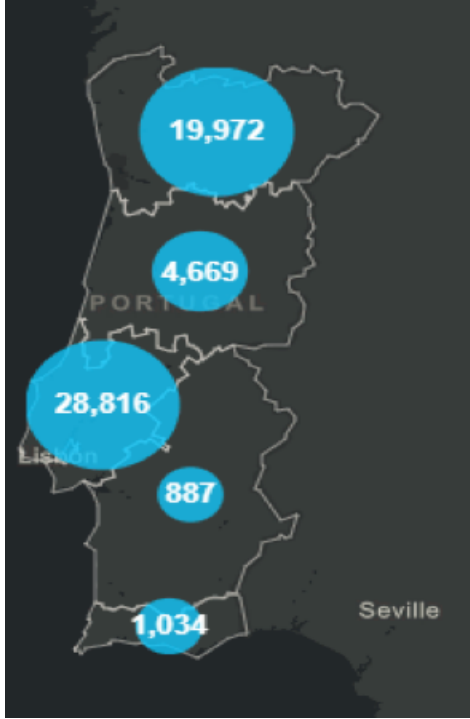
Portekiz, 2019'da Avrupa Birliği'ndeki en büyük bisiklet üretici unvanını kazanarak, sektörünün geleneksel birincisi olan İtalya'yı ilk kez geride bırakmıştır. Eurostat'a göre, 2019'da Portekiz'de yaklaşık 2,7 milyon bisiklet üretilmiş ve ihracat cirosu 400 milyon Euro'yu geçmiştir. Sadece 2018 yılına göre ülkedeki toplam bisiklet üretimi %37 oranında artmıştır. Buna karşın, İtalya'da 2019 yılında üretilen bisiklet sayısı 2,1 milyon ile sınırlı kalmıştır.

■ Kaynak

• <http://portugalglobal.pt/PT/PortugalNews/Paginas/NewDetail.aspx?newId={0C5D4C63-0161-46D4-BBA2-F9C92E861659}>

PORTEKİZ COVID-19 VAKALARI İLE İLGİLİ SON DURUM GÜNCELLEMESİ (04.09.2020)

Teyit edilmiş vakaların coğrafi dağılımı
(+ 342 vaka adalarda)

“

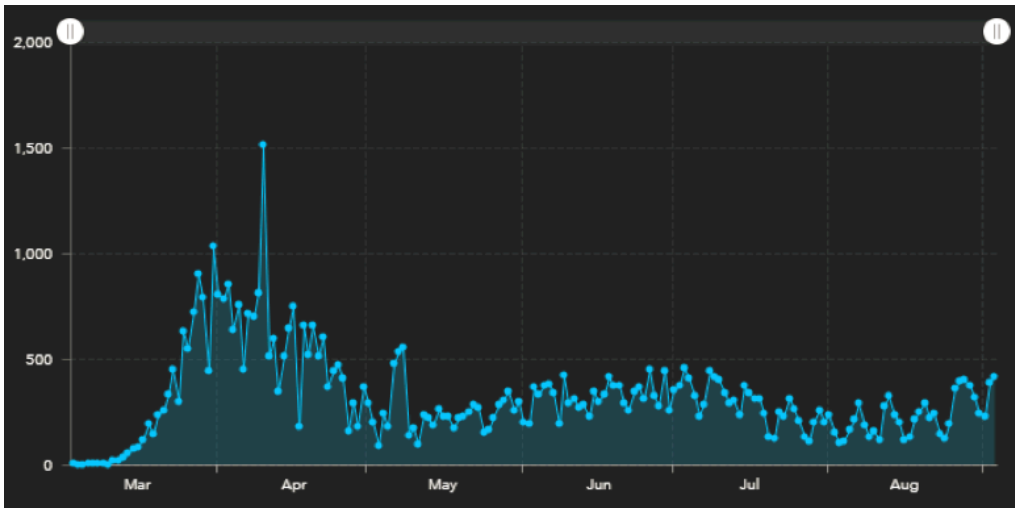
AKTİF VAKA SAYISI:
14.795

VEFAT EDEN SAYISI:
1.829

İYİLEŞEN VAKA SAYISI:
42.427

TEYİT EDİLMİŞ VAKA SAYISI:
59.051

Yeni vakaların gelişimi (günlük)

#İşimizTicariDiplomasi
#BusinessDiplomacy

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

River Plaza, Büyükdere Cad, Bahar Sokak, No13/9-10
Levent 34394 İstanbul, Turkey

     /deikiletisim | www.deik.org.tr